

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี 2564

เทศบาลตำบลบรบือ
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดความแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีพบการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายเกิดขึ้น ก็จะเป็นการเกิดความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือการประเมินความเสี่ยงทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันการทุจริตล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลบรบือ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล โดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนหลักธรรมาภิบาลเพื่อลดปัญหาการทุจริตของรัฐ ตามคำสั่งรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 69/2557 ลงวันที่ 18 มิถุนายน 2557 เรื่อง มาตรการป้องกันการทุจริตและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติดมิชอบที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ละส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ ฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นไม่ให้เกิดการทุจริตและประพฤติดมิชอบได้ ในการนี้ เทศบาลตำบลบรบือ จึงจัดทำ การประเมินความเสี่ยงของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน ประกอบด้วย ผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปี 2564 เหตุการณ์ความเสี่ยงและระดับความเสี่ยง ตลอดจนถึง มาตรการและการดำเนินการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

เทศบาลตำบลบรบือ
ตุลาคม 2564

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง	3
2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร	3
3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	3
4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต	4
5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	5
6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต	6
7. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง	7
7.1 การระบุความเสี่ยง	8
7.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง	9
7.3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง	10
7.4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง	11
7.5 แผนบริหารความเสี่ยง	12-14

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี 2564 ของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

1. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยง

มาตรการป้องกันการทุจริตจะสามารถลดความเสี่ยงที่อาจเกิดจากการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงการทุจริตให้แก่บุคลากรในองค์กร ถือเป็นการป้องกันการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือกรณีที่พบกับการทุจริตจะช่วยเป็นหลักประกันระดับหนึ่ง ว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่ประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช้การเพิ่มภาระอีกต่อไป

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรฐานระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

2. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการรับรู้และยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง (ผู้นำส่งงาน) เป็นลักษณะ pre – decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็นลักษณะการกำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ post – decision

3. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร COSO 2013 (Committee of sponsoring Organizations 2013) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออกประกาศใช้เมื่อปี 1991 สำหรับมาตรฐาน COSO 2013 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 17 หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ 1 องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ 2 คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อ การกำกับ ดูแล

หลักการที่ 3 คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ 4 องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ 5 องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 2 การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ 6 กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ 7 ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ 8 พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ 9 ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 3 กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

หลักการที่ 10 ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ 11 พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ 12 ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ 4 สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and communication)

หลักการที่ 13 องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ 14 มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในสามารถดำเนินการต่อไปได้

หลักการที่ 15 มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจจะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ 5 กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

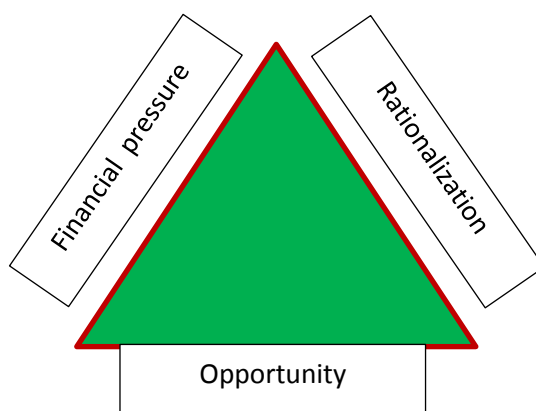
หลักการที่ 16 ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ 17 ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลา และเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบจะต้องสอดคล้องและสัมพันธ์กัน มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้ จึงจะทำให้การควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

4. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการกำกับควบคุมภายในมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ หาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

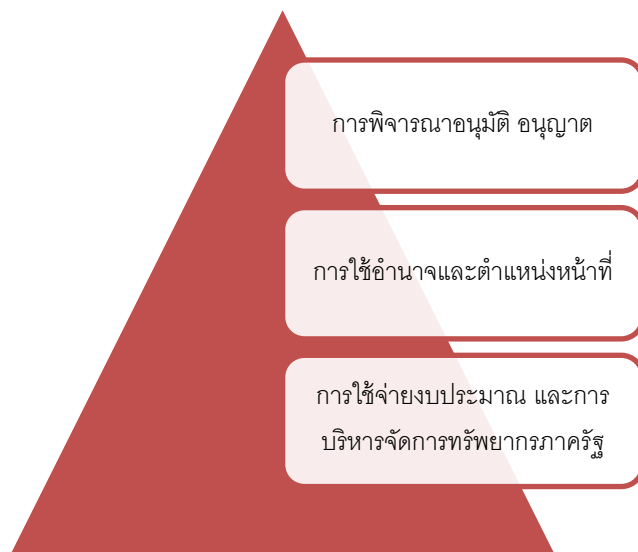
5. ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

5.1 ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. 2558)

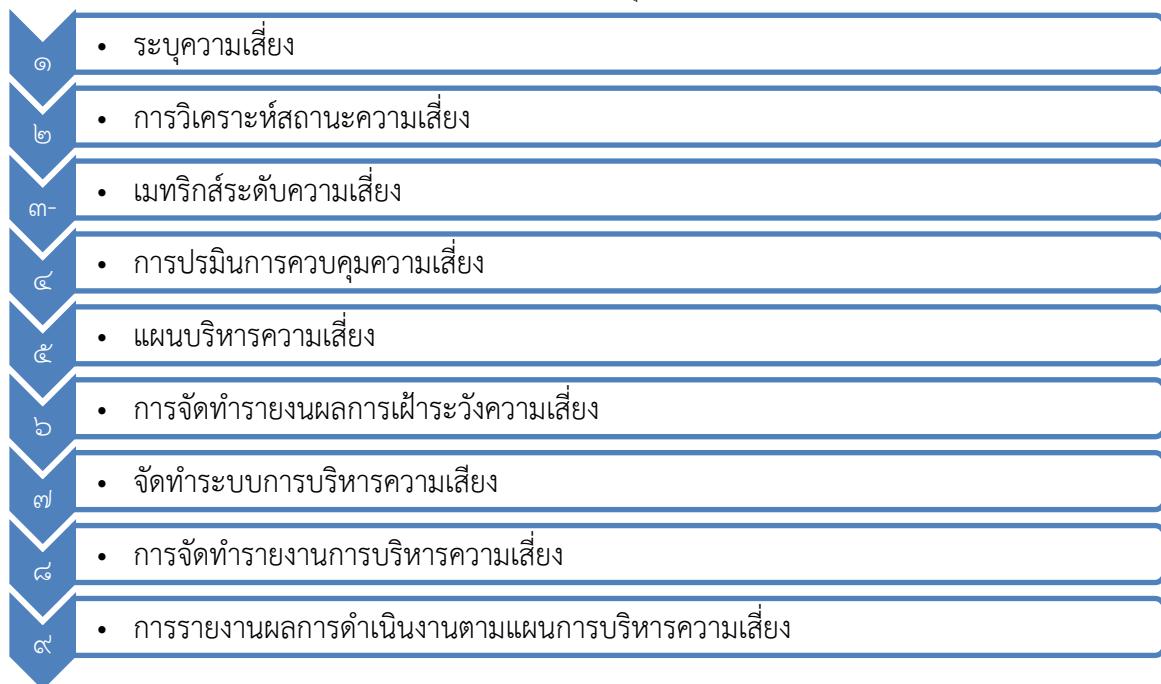
5.2 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

5.3 ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

6. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 9 ขั้นตอน ดังนี้

7. วิธีการวิเคราะห์ความเสี่ยง

การเตรียมการเพื่อประเมินความเสี่ยง ต้องดำเนินการ ดังนี้ 7

- คัดเลือกกระบวนการงานของประเภทด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต (มาจาก 3 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่ และความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ)
- เลือกงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เลือกกระบวนการงาน จากที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต
- เตรียมข้อมูล ขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงาน ของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

7การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) 77

การนำข้อมูลที่ได้จากการเตรียมข้อมูล ในส่วนของรายละเอียดและขั้นตอน แนวทาง หรือเกณฑ์การปฏิบัติงานของกระบวนการงานที่จะทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ซึ่งในการปฏิบัติงานนั้น อาจประกอบด้วยกระบวนการย่อย จึงให้ระบุความเสี่ยงโดยอธิบายรายละเอียด รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงที่เสี่ยงต่อการทุจริตเท่านั้น และในการประเมินต้องคำนึงถึงความเสี่ยงในภาพรวมของการดำเนินงานเรื่องที่จะทำการประเมิน เนื่องจากในระบบงานการปฏิบัติงานตามขั้นตอนอาจไม่พบความเสี่ยง หรือความเสี่ยงต่ำ แต่อาจพบว่ามีความเสี่ยงในเรื่องนั้น ๆ ในการดำเนินงานที่ไม่อยู่ในขั้นตอนก็เป็นได้ โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันการทุจริต หรือแก้ไขความเสี่ยงการทุจริตอยู่แล้ว นำข้อมูลรายละเอียดดังกล่าวลงในระเภทความเสี่ยง ซึ่งเป็น Known factor และ Unknown factor

Known factor	คงความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ว่าจะเคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว
Unknown factor	ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ของเทศบาลตำบลบรบือ
ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ปี พ.ศ. 2564

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ☒ ความเสี่ยงการทุจริตเกี่ยวข้องกับการอนุมัติพิจารณา อนุญาต
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ☐ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ

ทรัพยากรภาครัฐ

โครงการขยายผลจรรยาบรรณ คสล. ภายในสำนักงานเทศบาลตำบลบรบือ

ผู้รับผิดชอบ กองช่างเทศบาลตำบลบรบือ

ตารางที่ 1 ระบุความเสี่ยง(Known factor และ Unknown factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง	
		Known factor	Unknown factor
1	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่านเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายการที่คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วนตามหลักเกณฑ์		✓

หมายเหตุ : อธิบายรายละเอียด พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

- คงความเสี่ยง ปัญหา/พฤติกรรมที่เคยเกิดขึ้น เคยรับรู้ที่เคยเกิดมาก่อน คาดหมายว่าจะมีโอกาสเกิดขึ้นซ้ำ หรือประวัติมีมานานอยู่แล้ว ✓ Known factor
- ปัจจัยความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประเมินการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น ✓ Unknown factor

7.2 การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

การนำข้อมูลจากตารางที่ 1 มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของการทุจริต ของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต

สถานะสีเขียว คือ ความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง คือ ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 2 แสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
1	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมี คณะกรรมการบางท่าน เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายการที่ คุณสมบัติไม่ถูกต้อง ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์		√		

7.3 เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตที่มีสถานะความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง จนถึงสูงมาก (สีส้ม กับ สีแดง) จากตารางที่ 2 มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีค่า 1 – 3 ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่ค่า 1 – 3 โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- 7
- ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น must หมายถึงความจำเป็นสูง ของการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ must คือ อยู่ในระดับ 3 หรือ 2
 - ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าขั้นตอนนั้น เป็น Should หมายถึงจำเป็นต่ำ ในการเฝ้าระวังการทุจริต ค่าของ Should คือ อยู่ในระดับ 1

ระดับของความรุนแรงผลกระทบ มีแนวทางในการพิจารณา ดังนี้

- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้มีส่วนได้เสีย stakeholder รวมถึงงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาครัฐหรือข่าย ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ การเงิน รายได้ลดรายจ่ายเพิ่ม financial ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับ ผู้ใช้ กลุ่มเป้าหมาย customer/user ค่าอยู่ที่ 2 หรือ 3
- กิจกรรมหรือขั้นตอนงานนั้นเกี่ยวข้องกับกระบวนการภายใน internal process หรือกระทบต่อการเรียนรู้ องค์กรความรู้ learning & growth ค่าอยู่ที่ 1 หรือ 2

ตารางที่ 3 SCORING ระดับความเสี่ยง

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความ จำเป็นของ การระวัง 3 2 1	ระดับความ รุนแรงของ ผลกระทบ 3 2 1	ค่าความเสี่ยง รวมจำเป็น x รุนแรง
1	การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต อาจมีคณะกรรมการบางท่าน เอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายการที่ คุณสมบัติไม่ถูกต้องครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์	3	3	6

7.4 การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

การนำค่าความรุนแรงจากตาราง 3 มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีการควบคุมการทุจริตในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

ดี : จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียทางการเงิน

พอใช้ : จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร แต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ 4 ตารางแสดงการประเมินควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยง ระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยง ระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยง ระดับสูง
การพิจารณา อนุมัติ อนุญาต อาจมี คณะกรรมการ บางท่านเอื้อ ประโยชน์ให้กับผู้ ขออนุญาตบาง รายการที่ คุณสมบัติไม่ ถูกต้องครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์	พอใช้			✓

5. แผนบริหารความเสี่ยง

การนำเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูง ค่อนข้างสูง และปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยงตามลำดับความรุนแรง

ตารางที่ 5 ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

โครงการขยายผิวจราจรถนน คสล. ภายในสำนักงานเทศบาลตำบลบรบือ

ความเสี่ยง	กระบวนการ	รูปแบบ พฤติกรรม ความเสี่ยง	มาตรการ ดำเนินการ ป้องกันการ ทุจริต	ระยะเวลา ดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
การพิจารณา อนุมัติ อนุญาต อาจมี คณะกรรมการ บางท่านเอื้อ ประโยชน์ให้กับ ผู้ขออนุญาตบาง รายการที่ คุณสมบัติไม่ ถูกต้อง ครบถ้วนตาม หลักเกณฑ์	เจ้าหน้าที่บาง รายเอื้อ ประโยชน์ ให้กับพวกพ้อง (บางราย) ทั้งที่ คุณสมบัติไม่ ถูกต้อง ครบถ้วนตาม หลักเกณฑ์ (समयอม)	เจ้าหน้าที่บาง รายเอื้อ ประโยชน์ ให้กับพวก พ้อง (บาง ราย) ทั้งที่ คุณสมบัติไม่ ถูกต้อง ครบถ้วนตาม หลักเกณฑ์ (समयอม)	- การแต่งตั้ง คณะกรรมการ ให้พิจารณา คุณสมบัติของ กรรมการ (ไม่ใช่ ผู้มีส่วนได้เสีย กับผู้ขออนุญาต) - จัดทำคู่มือ หลักเกณฑ์ มาตรการการ ตรวจสอบการ ใช้ดุลพินิจ ให้ เป็นไปตาม ระเบียบ กฎหมาย	เดือน ตุลาคม 2564	สำนักปลัด

(นายวิสูตร จงชูวณิชย์)
นายกเทศมนตรีตำบลบรบือ

รายงานการประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

เทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ตามที่เทศบาลตำบลบรบือได้จัดทำรายงานผลการควบคุมภายในประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วย หนังสือรับรองผลการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๑) รายงานผลการประเมินองค์ประกอบของการควบคุมภายใน (แบบ ปค.๔) และรายงานการประเมินผลการควบคุมภายใน (แบบ ปร.๕) จึงได้จัดทำสรุปกระบวนการงานที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริตของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตหรือก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงาน

๑. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มีดังนี้

ขั้นที่ ๑ หากิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุที่อาจจะเกิดการทุจริตจากการตรวจสอบของหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

ขั้นที่ ๒ การหาเหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต เป็นการหาเหตุการณ์จากกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงต่อการทุจริต ซึ่งอาจมีมากกว่า ๑ เหตุการณ์ใน ๑ กิจกรรม

ขั้นที่ ๓ การวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงการทุจริต แยกสถานะออกตามสัญญาณไฟจราจร ดังนี้

๑) **สีเขียว** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับต่ำ

๒) **สีเหลือง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในการปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้

๓) **สีแดง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน จนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

๔) **สีแดง** คือ ความเสี่ยงการทุจริตระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิด หรืออย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ ๔ การหามาตรการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต หาแนวทาง/กิจกรรมที่สามารถขจัดความเสี่ยงการทุจริตออกไปให้หมด

รูปภาพแผนผังขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริตหรือผลการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

ลำดับ ที่	กิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยง การทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดการ ทุจริต หรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม	ระดับความ เสี่ยงการ ทุจริต	มาตรการจัดการความเสี่ยงการทุจริต	หมายเหตุ
๑	การเก็บรักษาและควบคุม ครุภัณฑ์	ครุภัณฑ์กระจายกระจายชำรุดเสียหาย ได้ง่าย ไม่มีสถานที่จัดเก็บครุภัณฑ์ที่ เพียงพอ ซึ่งอาจเสี่ยงต่อการสูญหาย	สีเหลือง	หาสถานที่จัดเก็บครุภัณฑ์ให้เพียงพอ และมิดชิด, จัดทำทะเบียนคุมครุภัณฑ์ และจัดทำกล้องวงจรปิดติดตั้งภายใน สถานที่เพื่อป้องกันการสูญหาย	
๒	การเบิกจ่ายเงิน	เอกสารเบิกจ่ายพบข้อผิดพลาดอยู่ บ้าง เนื่องจากค่าใช้จ่ายบางรายการใน รายละเอียดระบุไม่ชัดเจน	สีส้ม	กำชับให้เจ้าหน้าที่ผู้ตรวจฎีกาให้ตรวจ เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินอย่างรอบ ครอบ	
๓	การกำหนดราคากลาง	มีการเปลี่ยนแปลงแนวทางการ ปฏิบัติงาน และราคาวัสดุก่อสร้างอยู่ บ่อยครั้ง และปริมาณงานที่มากขึ้น ซึ่ง อาจทำให้ผู้ประมาณราคาเกิดข้อบกพร่อง ขึ้นได้	สีเหลือง	มีการประชุมคณะกรรมการกำหนด ราคากลางทุกครั้ง และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ในการพิจารณาราคากลาง เพื่อเป็นการ ตรวจสอบและลดข้อบกพร่องในการ ปฏิบัติงาน	
๔	การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์	ผู้รับเบี้ยยังชีพบางรายย้ายที่อยู่ออก นอกพื้นที่หรือเสียชีวิต เจ้าตัวหรือ ทายาทไม่รีบแจ้งองค์การบริหารส่วน ตำบลต้นสังกัด อาจทำให้ได้รับเงินเบี้ยยังชีพ ซ้ำซ้อน	สีส้ม	ตรวจสอบรายชื่อผู้รับเบี้ยยังชีพที่ เสียชีวิตหรือย้ายออกนอกพื้นที่กับสำนัก ทะเบียนอำเภอ พังโคน ก่อนจ่ายเงิน เบี้ยยังชีพ และการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพให้ ผู้รับเงินเบี้ยยังชีพโดยการโอนเข้าบัญชีที่ ดำเนินการโดยกรมบัญชีกลาง (e-payment)	

๓. สรุปผลการประเมิน

สำหรับการประเมินจากการตรวจสอบจากภายในหน่วยงาน มีกิจกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงการทุจริตหรือการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม มี ๔ เรื่อง ดังนี้

- ๑) การเก็บรักษาและควบคุมครุภัณฑ์ ระดับความเสี่ยง **สีเหลือง**
- ๒) การเบิกจ่ายเงิน ระดับความเสี่ยง **สีส้ม**
- ๓) การกำหนดราคากลาง ระดับความเสี่ยง **สีเหลือง**
- ๔) การจ่ายเงินเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ, ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์ ระดับความเสี่ยง **สีส้ม**

สำนักงานปลัดเทศบาล
โทรศัพท์/โทรสาร ๐ ๔๓๗๗๑๔๓๑